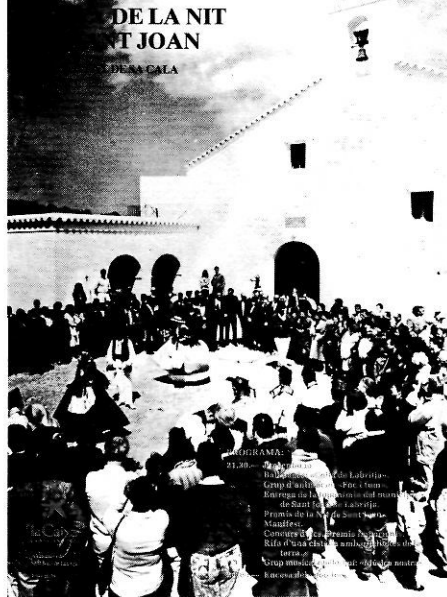

Manifest de la Nit de Sant Joan 1989

Bona nit a tothom: als vesins de sa Cala, de tota Eivissa, i també als de fora de l'illa; un any més, com és habitual ja des de 1971, l'Institut d'Estudis Eivissencs organitza la Festa de la Nit de Sant Joan.

Nit de Sant Joan, plena de màgia i significat per a la gent de tot arreu dels Països Catalans, la nit més curta de l'any. Nit festiva de la qual a Eivissa tenim ja notícies històriques del segle XV, com una que ens diu que la festa «era anunciada per un pregoner, acompanyat de dos trompeters, un clarió i dos tabalers», i en que s'organitzaven jocs amb premis per als guanyadors.

Nit de somni per a les allotes eivissenques, que es rentaven la cara a la sortida del sol per ser encara més belles; o que escampaven aigua pel carrer, i el primer jove que la fonyava els indicava el nom del seu futur espòs. O que tiraven un blanc d'ou o un raig de plom fos dins un poal d'aigua amb l'esperança que la forma que assenyalàs l'ou o el plom els mostraria l'ofici del que seria el seu marit.

Nit de focs i trons, al nostre camp es feien «es nou foguerons», que els homes esbarrejaven amb els seus trabucs i que després havien de saltar.

Per Sant Joan: macarrons, llet quallada, orelletes, coca dolça, bunyols i bon vi no solien faltar a les nostres cases, adornades amb canyes, baladre i murta.

I de matinada a menjar figues flors, les primeres solen ser ja madures.

Quants de records, i que bons; però un poble no pot viure sols de records, una cultura que viu només del passat és una cultura morta, i això és precisament el que hem d'evitar els eivissencs si és que estimam la nostra llengua, la nostra cultura i la nostra terra. Hem d'analitzar el present per treballar amb visió de futur, però

sense oblidar mai el nostre passat.

I quin és el nostre present, cultural, lingüístic i medi-ambiental?

El moment cultural és ben clar: un poble eivissenc que arrossega encara l'herència de molts anys d'incultura i privacions, amb una llengua que ens han fet creure que és de segona o tercera categoria, que no serveix més que per anar per casa i hem d'amagar quan veim algú que parla un altre idioma. Un poble que no sap escriure la llengua que parla, un poble individualista, no acostumat a unir-se i fer força tots junts, un poble acostumat a queixar-se només de portes endins. Una llengua i una cultura que estan sent colonitzades i absorbides per altres més fortes i poderoses.

El present medi-ambiental no és gaire millor; tenim unes illes dominades completament per l'especulació urbanística, una costa en mans de les immobiliàries, una terra que no val ja pels aliments que pot produir, sinó per la seua qualificació urbanística.

Cala Tarida, cala Vedella, cala Corral, cala Molí, es Canar, el Port des Torrent, el Port de Sant Miquel, Portinatx, es Figueras, la cala de Sant Vicent... són exemples de platges que han sofert una urbanització sense cap gust ni planificació, molt per sobre de la seua capacitat i de les nostres necessitats.

Sa Sal Rossa, es Cavallet, la platja de sa Canal, cala d'Hort, cala de Boix, les platges de Comte, es Pou des Lleó, la major part dels camps i boscos del municipi de Sant Josep... tot és urbanitzable. Res d'això suposarà més benestar per als eivissencs, sinó ben bé al contrari, més problemes de trànsit i accidents a les nostres ja saturades carreteres, més delinqüència, menys tranquil·litat, menys aigua i més salada. Ben aviat

serà veritat allò de «tants en vengueren que de casa hem traguieren».

La costa d'Eivissa, Eivissa sencera, està convertint-se en una gran urbanització, sense tenir en compte les possibilitats ni les necessitats de l'illa. Eivissa està en mans d'especuladors que no l'estimen, que sols volen treure'n el màxim negoci en el temps més curt possible. Aquest és, desgraciadament, el nostre present medi-ambiental i urbanístic.

El futur, de seguir pel camí actual és ben negre; la nostra llengua, la nostra cultura, el nostre paisatge, les platges, els boscos, la tranquil·litat... seran ben aviat un record.

Però nosaltres volem ser optimistes, volem pensar que el poble eivissenc s'adonarà a temps que s'ha de fer alguna cosa per no ser diluïts en la llengua i cultura castellanques, per no acabar asfixiats pel ciment.

Per tot això, no hem de perdre cap ocasió d'utilitzar la nostra llengua, de propagar la nostra cultura. Exigim la nostra llengua, el català, a les escoles, als mitjans de comunicació, a les institucions. Coneguem, estudiem la nostra història. Donem suport a qui defensa allò que és nostre. Manifestem-nos, impedim que es destrueixi més la nostra naturalesa i el nostre paisatge.

Per acabar, hem de convèncer-nos que, Eivissa, si no la defensam els eivissencs, no la defensarà ningú. Nosaltres creim que encara som molts els que no volem perdre la nostra identitat, els que defensam la nostra cultura, i que cada dia serem més i més, i vosaltres entre ells.

Bona nit i fins l'any que ve.

Sant Vicent de sa Cala, 23 de juny de 1989.

COMISSIÓ EXECUTIVA DE
L'INSTITUT D'ESTUDIS
EIVISSENS